

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-02

№ 04-28/17-795(190363)

"26" вересня 2018 р.

КОРНЄЄВУ
Євгенію Валерійовичу

Шановний Євгенію Валерійовичу!

Ваша електронна петиція до Верховної Ради України щодо врегулювання на законодавчому рівні питання про громадські зібрання і мітинги (дата публікації - 29.05.2018р. ; дата завершення збору підписів - 29.08.2018р. ; кількість підписів – 1) не збрала необхідної кількості підписів на її підтримку.

Відповідно до статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян» електронна петиція, яка в установлений строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку, після завершення строку збору підписів на її підтримку розглядається як звернення громадян відповідно до цього Закону.

За дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Ваша петиція розглянута у Комітеті Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин.

Свобода мирних зібрань є одним із засобів відстоювання людиною і громадянином своїх прав і свобод та інтересів у демократичному суспільстві.

Наразі в Україні відсутнє чітке правове регулювання питання реалізації права громадян на мирні зібрання.

З цього приводу до Верховної Ради України і, зокрема, до Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин надходять звернення представників громадськості, органів місцевого самоврядування та органів правосуддя, у яких наголошується на необхідності створення законодавчих передумов для забезпечення свободи мирних зібрань відповідно до вимог статті 39 Конституції України та міжнародних стандартів у цій сфері.

Про наявність певних ускладнень щодо правозастосовної практики у сфері свободи мирних зібрань, що своєю чергою призводить до порушення прав людини, негативного впливу на міжнародний імідж держави свідчить зокрема, і Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Вєренцов проти України» від 11 квітня 2013 року. Цим рішенням встановлено

порушення статей 7 і 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, що пов'язане із відсутністю відповідного законодавчого регулювання у зазначеній сфері.

Наразі право громадян на свободу мирних зібрань в Україні гарантується статтею 39 Конституції України, якою встановлено, що громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи, демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування. Згідно з частиною другою цієї статті обмеження щодо реалізації цього права може встановлюватися судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку – з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

У Рішенні Конституційного Суду України від 19 квітня 2001 року у справі щодо завчасного сповіщення про мирні зібрання зазначено, що визначення конкретних строків завчасного сповіщення з урахуванням особливостей форм мирних зібрань, їх масовості, місця, часу проведення тощо є предметом законодавчого регулювання.

Рекомендацією № 97.123 в рамках Універсального періодичного огляду ООН Україні було запропоновано «реалізувати законодавство щодо права на свободу мирних зібрань відповідно до стандартів статті 21 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права».

Впродовж кількох скликань у Верховній Раді України неодноразово розглядалися законопроекти про мирні зібрання, проте, на жаль, жоден із них не був ухвалений як Закон.

Наразі Комітетом Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин опрацьовуються альтернативні законопроекти «Про гарантії свободи мирних зібрань» (реєстр. № 3587), підготовлений в Комітеті за участю представників міністерств і відомств та громадських організацій та внесений народними депутатами України Немирею Г.М., Луценком І.С., Джемільєвим М. та іншими народними депутатами (разом 12 підписів), а також законопроект з такою ж назвою (реєстр. № 3587-1), який розроблений на ґрунті напрацювань іншої групи експертів неурядових громадських організацій та внесений народними депутатами України Луценком І.В., Мосійчуком І.В., Мусієм О.С. та іншими народними депутатами (разом 10 підписів).

Питання законодавчого врегулювання права громадян на свободу мирних зібрань неодноразово обговорювалось на засіданнях круглих столів та комітетських слуханнях за участю широкого кола представників громадських організацій. Зокрема, за дорученням Голови Верховної Ради України у Верховній Раді України Комітетом з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин разом з представниками Всеукраїнського громадського об'єднання «Республіка» був проведений Всеукраїнський круглий стіл «Свобода мирних зібрань. Тенденції постмайданівської України та європейська практика». До участі у цьому заході були запрошені представники виконавчої, судової гілок влади та представники громадськості. В ході обговорення, окремими учасниками наголошувалось на необхідності

ухвалення спеціального закону щодо свободи мирних зібрань. Йшлося про те, що відсутність законодавчого регулювання суспільних відносин у зазначеній сфері призводить до порушення прав громадян та сприяє виникненню неузгодженостей у судовій практиці при вирішенні судами справ цієї категорії. Разом з цим, висловлювалась і інша правова позиція. Зокрема, представниками громадського об'єднання «Республіка» висловлювались заперечення щодо обов'язковості ухвалення спеціального закону та доцільності удосконалення норми чинного законодавства України щодо гарантій свободи мирних зібрань. Цієї правової позиції дотримується також частина народних депутатів України. Така ситуація свідчить про необхідність продовження консультацій між депутатськими фракціями та групами парламенту з метою узгодження концептуальних засад законодавчого врегулювання питання про свободу мирних зібрань в Україні.

З огляду на важливість і актуальність порушеної проблеми та необхідність узгодження позиції відповідних міністерств і відомств щодо законодавчого врегулювання у зазначеній сфері, Комітет звернувся до Кабінету Міністрів України з проханням визначити позицію Уряду щодо вирішення цього питання.

Позиція Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин ґрунтується на принципі правової визначеності, та необхідності якнайшвидшого формування чітких законодавчих передумов для забезпечення свободи мирних зібрань як фундаментального права людини для вільної реалізації свободи мирних зібрань в Україні відповідно до вимог статті 39 Конституції України та міжнародних стандартів у цій сфері.

З повагою
Голова Комітету

Г.М. Немира